

S P R Á V A
HLAVNÉHO KONTROLÓRA

O VÝSLEDKU NÁSLEDNEJ FINANČNEJ KONTROLY

č. 11/2011

(v zmysle § 18f, bod (1), písmeno d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov)

Na základe poverenia č. 11/2011 zo dňa 19. decembra 2011 na vykonanie následnej finančnej kontroly vykonali zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica následnú finančnú kontrolu zákonnosti pri nakladaní s majetkom Mesta Banská Bystrica v súvislosti s vyhlásením a priebehom „Obchodnej verejnej súťaže na prenájom Krematória v Banskej Bystrici“ v roku 2010 v kontrolovanom subjekte MsÚ Banská Bystrica a Záhradnícke a rekreačné služby mesta Banská Bystrica, príspevková organizácia, Švermova ulica č. 45, Banská Bystrica.

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2011.

Cieľom kontroly bolo preveriť, či postup pri nakladaní s majetkom Mesta Banská Bystrica v súvislosti s vyhlásením a priebehom „Obchodnej verejnej súťaže na prenájom Krematória v Banskej Bystrici“ v roku 2010 bol v súlade s platnou legislatívou a s platnými vnútornými predpismi.

***1. Základné informácie o predmete kontroly**

Dňa 16. septembra 2010 sa stala platnou a účinnou mandátna zmluva číslo 1189/2010/OKS – VPS uzatvorená medzi mandantom Mestom Banská Bystrica a mandatárom Centrálnou obstarávacou agentúrou, s.r.o. Nitra. Zmluvu podpísali štatutári obidvoch zmluvných strán. Predmetom zmluvy bolo zabezpečenie verejnej obchodnej súťaže na „**Prenájom krematória, domu smútku a poskytovanie niektorých služieb**“. Išlo o vypracovanie návrhu zmluvy, vyhlásenie obchodnej verejnej súťaže, otvorenie obálok, vyhodnotenie súťaže a oznámenie o výsledku. Úlohou mandatára bolo vykonať všetky právne úkony vyplývajúce zo zákona vrátane ustanovenia komisie, menovacích dekrétov a pod., okrem vlastného podpísania zmluvy, čo bolo v právomoci mandanta, resp. ním splnomocnenej osoby.

Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú s termínom plnenia do 31. decembra 2010. Za úspešné ukončenie obchodnej verejnej súťaže mal podľa zmluvy vzniknúť mandatárovi nárok na odplatu vo výške 5 900,- € vrátane DPH. Splatnosť faktúry sa dohodla najneskôr do 31. januára 2011.

Dňa 21. septembra 2010 mestské zastupiteľstvo v rámci prerokovania bodu „Správa o aktuálnom (havarijnom) stave prevádzky krematória Kremnička prijalo uznesenie č. 951/2010 – MsZ, ktorým zobralo na vedomie správu o aktuálnom (havarijnom) stave prevádzky krematória Kremnička a **neschválilo** vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na prenájom krematória Kremnička.

***2. Postup pri výkone vlastnej kontroly**

Problematika obchodnej verejnej súťaže (ďalej len OVS) je legislatívne obsiahnutá v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len obchodný zákonník) v paragrafoch 281 až 288. Definuje OVS ako výzvu na podanie návrhu na uzatvorenie zmluvy. Stanovuje spôsob vyhlásenia OVS, jej zverejnenie, možnosť zmien podmienok, spôsob prijatia návrhu či prípadne zrušenia OVS. V § 287 sa uvádza, že vyhlasovateľ je povinný prijať vybraný návrh, pokiaľ ho vyberie. Vyhlasovateľ je takisto oprávnený odmietnuť všetky návrhy, ak si toto právo vyhradil v súťažných podmienkach.

Hospodárenie s majetkom obce je prvotne upravené v zákone č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o majetku obcí). Tento zákon určuje v § 9 ods. 2, že podmienky OVS na prevod vlastníctva nehnuteľného majetku schvaľuje obecné zastupiteľstvo, v § 9a ods. 3 určuje, že podmienky OVS obec uverejní minimálne na 15 dní pred uzávierkou na podávanie návrhov do OVS a v ods. 9 tohto paragrafu sa uvádza, že za stanovených podmienok sa tieto ustanovenia primerane použijú aj pri prenechávaní majetku obce do nájmu.

V podmienkach Mesta Banská Bystrica je spôsob realizácie OVS okrem zákonnej úpravy v obchodnom zákonníku a v zákone o majetku obcí bližšie zadefinovaný v „**Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica**“. V danom prípade išlo o „Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica“ (ďalej len zásady hospodárenia) schválené Mestským zastupiteľstvom v Banskej Bystrici dňa 25. augusta 2009 uznesením č. 526/2009 – MsZ s účinnosťou odo dňa schválenia v znení dodatku č. 1 s účinnosťou od 1. októbra 2009 (schválené uznesení MsZ č. 595/2009 dňa 22. septembra 2009) a v znení dodatku č. 2 s účinnosťou od 15. apríla 2010 (schválené uznesení MsZ č. 761/2010 dňa 30. marca 2010).

Časť 5.9 týchto zásad hospodárenia upravuje podmienky a priebeh OVS. V záujme vyššej transparentnosti a väčšej výnosnosti ukladajú zásady použiť pri prevode majetku OVS vždy, keď všeobecná hodnota prevádzaného majetku presiahne sumu 40 000 €, alebo ak o nehnuteľnosť má záujem viac fyzických, či právnických osôb, taktiež pri predaji bytov, na ktoré sa nevzťahuje zákonná výnimka o predkupnom práve nájomcov. Zásady hospodárenia v ďalšom stanovujú, ktoré útvary MsÚ zadefinujú predmet OVS vrátane stanovenia minimálnej ceny podľa znaleckého posudku, kto spracuje, zverejní a vyhodnotí súťažné podmienky (oddelenie evidencie a správy majetku), ako sa podmienky OVS zverejnia (15 dní pred uzávierkou podávania návrhov do OVS, v regionálnej tlači minimálne uverejnenie miesta, kde sú zverejnené podmienky OVS), ako sa kreuje komisia pre otváranie obálok a vyhodnotenie súťažných návrhov (najmenej päť členov, pričom aspoň dvaja z nich sú členmi komisie MsZ pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta a podnikateľskú činnosť).

Následne výsledok súťaže a spôsob nakladania s majetkom Mesta v rámci schválených súťažných podmienok prerokuje Komisia MsZ pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta a podnikateľskú činnosť a predloží na najbližšie zasadnutie MsZ s doporučením víťaza, o ktorom MsZ rozhodne uznesením.

Prenechávanie majetku Mesta do užívania tretím osobám rieši článok 7 zásad hospodárenia. Odsek 7.1 a 7.2 uvádza, že Mesto a mestské organizácie môžu prenechať majetok do užívania inej právnickej alebo fyzickej osobe na základe písomných zmlúv, pričom v záujme vyššej

transparentnosti a väčšej výnosnosti uplatňujú pri prenechaní majetku do užívania postupy podľa čl. 5, ods. 5.9, 5.10 a 5.11 zásad hospodárenia, teda OVS, príp. dražbu. V ods. 7.4 zásad hospodárenia sa uvádza povinnosť, že v prípade prenájmu stavby ako celku sa postupuje v zmysle OVS.

Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica upravujú teda postup pri vyhlásení a priebehu OVS ako riešenie v réžii pracovníkov MsÚ, resp. pracovníkov mestskej organizácie, ďalej posudzovanie v odbornej komisii a záverečné rozhodovania v mestskom zastupiteľstve.

Kontrolná skupina pri preverovaní legislatívnych východísk a skutočného spôsobu zrealizovania OVS skonštatovala:

Podpisom mandátnej zmluvy č. 1189/2010/OKS-VPS došlo k porušeniu ustanovení zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a to § 9 ods. (2) písm. b) a zároveň k porušeniu ustanovení vtedy aktuálnych Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica, článku 5.9. Obchodná verejná súťaž, a to s odvolávkou na článok č. 7 Prenechávanie majetku Mesta do užívania a cena, bod. 7.4 Nájom stavieb. O vyhlásení a priebehu OVS nerozhodovali kompetentné osoby v zmysle zásad hospodárenia, ale mandatár v zmysle mandátnej zmluvy.

Podpis zmluvy je právny úkon, ktorého vykonanie ako finančnej operácie je podmienené vykonaním predbežnej finančnej kontroly. Na overenie pripravovanej finančnej operácie bol spracovaný kontrolný list, na ktorom chýbali overenie vyžadujúce podpisy organizačno – právneho oddelenia a prednostu MsÚ.

Vyššie uvedený kontrolný list nespĺňal príslušné náležitosti podľa ustanovení § 9 zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pred vlastným právnym úkonom podpisu zmluvy nebola teda dostatočne vykonaná predbežná finančná kontrola a boli porušené vyššie uvedené ustanovenia citovaného zákona. Vo finančnej operácii sa v takom prípade nesmie pokračovať a zmluva bola podpísaná v rozpore s platnou legislatívou.

Dňa 27. októbra 2010 vystavila Centrálna obstarávacia agentúra, s.r.o. Nitra faktúru č. 10017 za „Realizáciu obchodnej verejnej súťaže na uzatvorenie nájomnej zmluvy na krematórium a poskytovanie služieb podľa mandátnej zmluvy č. 1189/2010/OKS-VPS“ vo výške 5 900,- € vrátane DPH so splatnosťou dňa 31. januára 2011. Faktúra bola zo strany Mesta Banská Bystrica uhradená dňa 29. decembra 2010 na základe platobného poukazu č.1014884.

Uhradením predmetnej faktúry došlo k nehospodárnemu nakladaniu s finančnými prostriedkami a teda s majetkom mesta, čo je v rozpore s príslušnou legislatívou v zmysle zdôvodnenia podľa prvého kontrolného zistenia. V prípade realizácie OVS v zmysle platných zásad hospodárenia by bola OVS zrealizovaná vo vlastnej réžii a nedošlo by k výdavku 5 900,- € voči tretej osobe.

***3. Ostatné konštatovania**

Kontrolná skupina v súvislosti s vyhlásením a priebehom OVS prostredníctvom mandatára konštatovala porušenia legislatívy v zmysle vyššie uvedených kontrolných zistení. Ďalšie nezrovnalosti v priebehu OVS kontrolná skupina nedeclaruje ako kontrolné zistenia, keďže sa jedná o tretiu osobu, považuje však za potrebné na ne upozorniť. Išlo o nasledovné nezrovnalosti:

Mandatár nezabezpečil zverejnenie zámeru mandanta dať vyhlásiť OVS na úradnej tabuli, na internetovej stránke mandanta ani v regionálnej tlači, čím bol porušený zákon o majetku obcí a zásady hospodárenia mandanta.

Mandatár od uchádzačov nepožadoval v podmienkach účasti vo OVS doklad, čestné prehlásenie, že v čase podania žiadosti nemajú žiadne záväzky po lehote splatnosti voči Mestu Banská Bystrica, voči štátu, voči daňovému úradu a poisťovniam. Neboli tak dodržané zásady hospodárenia s majetkom Mesta Banská Bystrica.

Vo svojej cenovej ponuke úspešný uchádzač neuviedol výšku investície, ktorou sa zaviazal zrealizovať výmenu technológie krematória, zaviazal sa len všeobecne k jej výmene. V návrhu nájomnej zmluvy bolo pri tom potrebné v čl. VII. ZHODNOTENIE PREDMETU NÁJMU (VLOŽENÁ INVESTÍCIA) v bode 7.2 túto sumu uviesť. Kontrolná skupina z poskytnutých súťažných podkladov nemohla takýto konkrétny záväzok konštatovať, napriek tomu mandatár uchádzača vyhodnotil ako úspešného.

Poznámka: Z dostupných podkladov, ktoré mala kontrolná skupina k dispozícii pri výkone kontroly, bola navrhovaná výška vloženej investície zo strany úspešného uchádzača identifikovaná na základe listu zn. INF. 113/2010 zo dňa 8. decembra 2010, ktorým primátor mesta odpovedal na dopyt poslanca MsZ a kde v priloženom návrhu nájomnej zmluvy bola uvedená výška vloženej investície v sume 1 850 000,- €.

Oznámenie o prijatí návrhu bolo mandatárom úspešnému uchádzačovi odoslané dňa 27. októbra 2010, teda 5 dní po lehote uvedenej vo vyhlásených súťažných podkladoch. Úspešný uchádzač tak mal zo zákona právo odmietnuť uzatvorenie zmluvy. Bolo to však potrebné vykonať z jeho strany bezodkladne. Kontrolnou skupinou z dostupných predložených podkladov nebol zistený fakt, že by takto úspešný uchádzač konal. Zároveň však musela kontrolná skupina konštatovať, že z predložených podkladov nebolo ani možné konštatovať uzatvorenie nájomnej zmluvy, ako ani domáhanie sa jej uzatvorenia z úrovne úspešného uchádzača.

Z vykonanej následnej finančnej kontroly kontrolný orgán vypracoval správu o jej výsledku, ktorú dňa 15. mája 2012 prejednal s primátorom Mesta Banská Bystrica. Z prejednávania bola spísaná zápisnica a boli v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení dohodnuté termíny na prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a na vyhodnotenia plnenia týchto opatrení. Podpisom zápisnice bola následná finančná kontrola ukončená, o jej výsledku je MsZ predkladaná táto správa v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V Banskej Bystrici dňa 18. mája 2012

Ivan Petrovič
hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica